

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о год. 6-їй пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Лідога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Натісламі» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

До розв'язки жіночого питання.

(X) Недавно міністерство просвіти допустило жінок до медичних і фармацевтичних заводів і тим посунуло о один ступінь жіноче питання до розв'язки. При всім тим однак є ще чимало учених, професорів та письменників, що відмовляють жіноцтву спосібности до справованя в публичнім життю і в суспільности рівнорядних становищ з муццинами. Годить ся отже ближше приглянути тим сумнівам.

Т. Бішоф в ділі «Das Studium und die Ausübung der Medizin durch Frauen» каже от що: «Муццина визначає ся більшою постійністю, жінщина є хитка і неконсеквентна. Муццина ділає після переконаня, жінщина після чувства, у муццині володіє розум чувствами, у жінщині на відворот чувство руководить розумом. Ум муццині проникає глибше, дальше, різше, вникає більше в середину речей і узглядняє само ество, досліджує основнійше і докладнійше. Ум жінщини узглядняє більше зверхню сторону, позір, як внутрішнє ество; її суд є односторонній, поверховний, її воля, слаба, а діяльність неозначена».

Після сего жінщини були би не спосібні виконувати лікарські чинности, длятого треба сій справі ближше приглянути ся. Треба признати, що деякі прикмети питомі є особливо муццинам, а знов є деякі прикмети, які находимо переважно у жінщині. Вже ріжниця вихованя і образованя обидвох полів доводить до такої розмаїтости. Ало певне змаганє до однородности можна добачити у обидвох полах і се виходить з того, що багато прикмет, які приписують головно муццинам і вважають спадчиною мужеского характеру, можна помітити і у жінчин і на відворот, ба, нема може

ні одного чоловіка, в яким не проявляли би ся мужескі і жіночі прикмети, себто змішані прикмети, які приписуємо головно одному або другому полу. Так н. пр. є багато жінчин, які довели до самостійности в пониманю, які є рішучі і консеквентні в своїх постановах, а знов багато є муццині, яким не достає сеї рішучости і самостійности. Не всіма муццинами і не у всіх часах руководить умове і душевне житє; і они нераз судять і рішають — і то часто в немаловажних справах — після настрою, вражіня, чувства. А кількож є жінчин, особливо між тими, що самі про себе мусять дбати, які уміють дуже добре підпорядкувати чувство розумови. Дух муццині потребує понуки, щоби вглубити ся в ество річи, щоби бути основним і оцінювати річи не звичайним способом; де є понука, яку насувають обставини і конечність, тоді і жінщина не остане при зверхній стороні, але з успіхом вникне у саме ество речі.

Коли звичайно говорять і до пересити повтаряють, що духова діяльність завода суперечить природному покликанию жінчин, що се стоить в цілковитій суперечности і спиняє її цілий природний розвиток, то треба се мати на тямці, що жінщина певно не сповнить свого природного призначеня, коли попаде в нужду і пониженє і що її цілий природний розвиток находить найбільшу перепону в боротьбі о фізичне ествованє, в боротьбі з журбою про насущний хліб. Тож справа прожитку жінчини є чи так, чи сяк нічим иньшим як питанєм про хліб насущний. Поки виступимо з окликом, як се часто можна чути, щоби обмежити змаганє жінчин до духового образованя, то подбаймо передовсім о способи, як їм забезпечити чесний і відповідний прожиток.

Один з письменників називає еманципацию жінчин безличністю. На єго

думку, наплив жіноцтва в заводовий обсяг муццині доведе до мірности в заводах, до пересічности, шабляновости і нанесе шкоду оригінальности. Але кількож є заводів виконуваних муццинами, в яких переважна їх часть не виходить поза мірноту, поза пересічність, і чи й там не бачимо лише невеличке число тих, що визначають ся незвичайними спосібностями і успіхами. І шабляновість бачимо вельми часто на всіх точках і в таких заводах, до яких доси жінщина не має приступу. А що-до загроженої оригінальности? — кількож то є тих оригіналів в добрім і недостижимім розуміню? А колиб навіть добуток чогось незвичайного, визначного в деяких заводах вступленем до них жінчин мав бути дійсно менший як доси, що ще є сумніше, то всеж людска суспільність певно ліпше виїде на тім, як буде мати малий процент оригіналів і духових велитнів, як великий процент зруйнованих і пропащих жіночих екзистенцій.

(Конець буде).

Оливна галузка консолідації.

Львівський москвофільський штаб бере примір зі свого ідеалу: білого царя. Як він свого часу виступив з оливною галузкою всесвітнього мира, а між тим казав з подвійною енергією вести воєнне своєї армії, так і у нас, єго платні агенти, виступили в «Галічаніні» з великим словом: «Мир вам!», а рівночасно підривають, де лише можуть, становиско народовців на провінції. Вже і свою назву «общє-русскої партії» перемінчили на «русско-народну» і тим способом наче відеуджують «націонал-демократів» від значіня народної партії.

Відповідаючи на докори «Дѣла» з причини поведєня кацапів в Жидачівщині, «Галічаніні» каже, що причина неявиєня ся москвофілів на зборах пос. Олесницького лежала власне в напастях «Дѣла» при виборі сего посла. Однак «Дѣ-

16

ВІСПА.

Оповіданє Вацлава Космака.

З чєского переклав Я. Юлев.

II.

По двох літах.

(Далі).

— Пані, — сказав ад'юнкт Свободовій — чи сьмію просити, аби ви пішли зі мною на долину на словечко?

— Як ваша воля, пане ад'юнкт.

Ад'юнкт подав її руку і пішли сходами долів в передній цвітник. Походили хвилию поміж грядами. Пан ад'юнкт хвалив се й те, запевнював, ще ще ніколи так смачно не поїв як нині, аж вкінці пристанув, взяв Свободову за обі руки, став проти неї, глянув їй в очи і сказав: Дорога пані, я не люблю довго розводити ся — маю дещо на серцю і скажу вам коротко. Я напрацював ся вже доволі і здобув собі таке становиско, що можу прилично і чесно заложити собі сімю. Се парубоче житє мені не по-нутру. Що мене тішить на сім сьвітї? Як рано встану, дивлять ся на мене лише

ті чотири голі стіни. Стара послугачка принесє мені каву і я йду відтак до канцелярії. Там нагарую ся через цілий день, аж з ніг падаю, а як вийду, що мене чекає? — нужденна страва в реставрації. Відтак мушу знова іти до канцелярії, а в вечір, коли прийду домів, що мене чекає? — знову ті чотири голі стіни. Так тягне ся рік за роком. Нема порядку ні дома, ні з білем — нічо! Далі так не видержу! Я рішив — ожєвити ся. Глядів довго, аби найти собі щось відповідного. Вкінці пізнав ваш чесний дім і найшов в нїм перлу, що може кожного ущасливити. Удаю ся проте з просьбою, аби ви мене узнали гідним убігати ся о вашу донечку. — Стиснув її горячо руки і вдивив ся її уперто в очи.

Свободова спустила очи і шепнула: «Велика се нам честь, і се мене дуже тішить, що ви як-раз вибрали мою доньку, але я не можу нічого рішучого сказати. Побалакаю з мужом і донькою».

— Я таки про що иньшого не прошу, як лише про те, аби ви вставили ся за мною у своєї донечки, чи би не могла посвятити ся мені за товаришку житя.

— Се певно зроблю і дуфаю — —. Моя донька не зіпсована, знайомостий жадних не має і звикла зрештою слухати своїх родичів.

Ад'юнкт поцілував паню Свободову в руку. Вона єму з жахом вирвала її. — Сьмію отже надїяти ся?

Свободова сьміяла ся. — Але пане ад'юнкт, що ви робите? Мене та в руку цілувати?

— Як свою будучу маму — прецінь годить ся.

Тимчасом Чуба ходив з Свободою по столах, оглядав, обмацував і поплескував коні та корови і пописував єя своїм господарским знамєм. Коли вже все оглянули, пішли ще подивити ся на збіжницю. Там сказав Чуба: Знаєте пане Свободо, чому я як-раз нині прийшов до вас? Віддайте за мене панну Маню.

Свобода вивалив на него очи.

— Но, чого дивите ся? Ми господарі не любимо компліментів — таж ви то само ні. Я маю таку службу, що можу прилично вижити жінку, а відтак, як би вам сей двір вже наскучив ся, то міг би я переняти сей цілий край.

— Що се, але чи дївчина схоче?

— Се моя річ! Я був би дійсно поганий хлоп, аби не умів добути собі дївчини. Скажіть лише ви слово, а про рєшту подбаю я.

(Далі буде).

Отворенє міського театру у Львові.

лу« позволительно заблуждаться — сказано — не смотря даже на грѣх введенія своїх читателей в заблужденіе, но пояснивши то заблужденіе і не желаючи сваритись, кличем »Мир вам!»

»Мир вам!« такоже — говорить дальше »Галічанін« — относительно членов русско-народной (!) партии в Бережанщинѣ. Они рѣшили »на сепаратиста не дати голоса«. Таке завзяте на провінції — після самооборони згаданого органу — викликало само »Дѣло« зі своїми націонал-демократами. Однак сей случай роздору на провінції є спорадичним, з него не мож виводити загального висновку — »потому і касательно Бережанщини: »мир вам!»

»Мир вам!« кличе »Галічанін« і править дальше з цинічною безличністю, що єго сторонники будуть навіть »для согласія« сьпівати »Ще не вмерла Україна«, бо она є областію російської держави, бо є частию Росії. Тому і що-до того зглядю: »Мир вам!»

Оттак виглядає москвофільський мир! Одні факти заперечують, другі перекручують як »спорадичні«, а при сѣм старають ся видвинути себе на становиско »русско-народной партии«, а »Дѣло« з єго націонал-демократами зіхати до значія фракції. Народовці, що покинули свою назву, виглядають справді зі своїм націонал-демократизмом дуже дивовижно, а хитрий Москаль вихисновує сю обставину, як лише мож найліпше.

Се змаганє москвофілів явно виходить в дописи з Калуша, після всеї правдоподібности сфабрикованої в редакції »Галічаніна«. Сказано там:

»Ми, провинціали, не знаєм львовских тайн, но кажется, не ошибаемся, если из всего того, что видим, слышим і наблюдаем, придем к заключению, что новая партия націонал-демократов есть собственно русско-правительственной партией, параллельною с партией Барвинский-Вахнянин, і что та новая партия создана тайным образом для дальшого роздробленія і без того слабых русских сил. Що і нинішня консолидація на провінції не ведеться іскренно, видно хотя би із того, що н пр. в калушском повіті, гдѣ консолидація єще найбільше іскренно поставлена, почалася уже по-за плечами консолидаційного комітета агитація за Романчуком, хотя відь послѣдній, по всеї віроятности, будет правительственным кандидатом і за ним агитація ізлишна, ібо єго вибор поддержат староста і жандарми с жидами. Партия русско-народная должна би кандидатурі Романчука рѣшительно противиться, ібо єго политическое кругарство надоло уже всім.«

Так отже обох консолидаційних менерів Романчука і Олесницького москвофіли покинули в рішучій хвилі і лише тепер шукають за новою якою фірмою, під якою могли би дальше, так успішно, як в давнійшій консолидації, вести свою підпольну роботу проти нашої народної ідеї. В сій цілі подають ось-який проект:

»Если консолидація іміла би бити іскренною і к чему-то пригодною, то нашей партії слѣдовало би непременно требовати слѣдующих условий: 1) Всѣх тих львовских панов, которые создали баламутную новую партию »націонал-демократов« исключити от кандидатур; 2) поставити кандидатами равное число людей із обѣих партий(?) і за тѣми кандидатами іскренне агитовати; 3) избранный послы із обѣих партий должны обязати ся составить один русский клуб і во всех принципиальных вопросах (!) поступати солидарно; 4) кандидаты обѣих партий должны торжественно обязати ся, что не будут провадити ніякой закулисовой політики, розсчитивати на личный выгоды і на фаміліині протекції. Літературній і етнографическій убѣжденія оставити каждому до єго воли.

При таких условиях можно би нам іскренне поддерживать каждого честного народовца, однако не безнаціонального »націонал-демократа«.

Так то »Галічанін« і на дальше хоче держати ся любой консолидації, а »Дѣло«, що своєго часу, як сей легкодущний хлопець в гетовій поезії, викликало злих духів, само тепер кричить зі страхом:

»In die Ecke Besen, Besen,
Besen seid genug gewesen!«

Вже перед 11. годиною величезна товпа публіки окружила широкую площу перед величавим будинком нового польского театру. Раз-враз привозили елегантні повозки достойників духовних, сьвітських та військових, так що точно о назначеній годині могло розпочати ся торжество посвяченія.

Простору сходову клітку і побічні сьвітлиці та сѣни т. з. foyer заняли битком запрошені міською президією личности. Найвисші достойники автономічних і правительственных властей, генераліція, духовенство, велике число послів і представителів дневничарских, літературних та артистичних кругів заняли місце на сходах довкола устроеного провізорично тетрапода. Висше на галериях заняли місце пані і рѣшта запрошеної, добірної публіки. На другій галерії примістила ся музика і хор »Лютні«.

Архиепископ о. Ісакович надів на себе сьвячені ризи і перед актом посвяченія промовив своїми золотоустими словами. З правдиво християньскою скромністю зазначив віковий пастир, що в області драматичної штуки, він є простачком, який не багато вміє сказати про неї. Але се знає він, що правдива штука походить від Бога; як ідеал краси і гармонії она мусить зносити ся до Него, бо в Нїм, після слів Апостола Павла, краса, якої око не бачило, ані ухо не чуло, ані душа збагнути не може. Тож Преосьвященный Пастыр довершає своєго церковного благословенія в сій мисли, що драматична штука в новім будинку ніколи не буде служити розпусті, деморалізації, а навіть у веселих хвилях забави завсїгди зуміє одушевити широкі круги видців до високих ідеалів, моральности, житейської правди і краси.

На сю інтенцію Преосьвященный звернувся, з піднесеними раменами, з короткою молитвою до Всевишнього, а відтак довершив акту посвяченія.

Після посвяченія входу перший заняв слово творець нового театру архітект проф. Горголевський і в коротких словах оновив історію трилітньої будови. З черги заняв слово президент міста др. Малаховський. Яко господар міста і нового дому, він розповів вкортці історію львівского театру, який ще тому 30 літ назад мусів зносити ролю попихача супроти гоїно субвенціонованого, німецкого театру. В зглядно короткім часі відносини зложили ся на стілько корисно, що польска штука може розгостити ся у власній величавій палаті. За се належить ся дяка насамперед нашому Монархови, який в своїм стараню про добро повірених собі судьбою народів, каждому з них бажає як найкращого, питомого розвою. Тут підніс президент оклик в честь цѣсаря, який публіка з одушевленєм тричі повторила, а музика відограла гимн австрійский.

Відтак згадав президент з подякою про заслуги Ст. гр. Скарбка, який в тяжких часах дав приют польській штуці у власнім своїм домі. Дальше звернувся з подякою до краевого маршалка, яко начальника автономічної власти і представителя сойму, що своєю щедрою підмогою уможливили здійсненє теперішньої піднеслої хвилі. На адресу намѣсника подякував президент за прыхильність краевого правительства в справі будови сьвятині польской штуки; відтак зложив слова подяки творцеві будови проф. Горголевскому, артистам: різьбярам, малярам і т. д., що причинили ся до величності будови, та підприємцям і ремісникам. Вкінці звернувся з подякою до гостей, що з далеких країн всѣх частий колишньої Польщи прибули для звеличання торжественної хвилі, а особно зазначив участь братів Чехів в сѣм торжестві, репрезентованих бурмістром Праги. Србѣм.

Тепер звернувся бурмістр до нового директора Тадея Павликовского, якому місто з довірем поручило веденє нового театру, зі словами заохоти до тяжкого а вдячного діла, до артистів, що довелось їм стати в першій ряді у службі муз., а на кінці до праси і публіки, щоби підпирали ті змаганя міста і артистів для розвою драматичної штуки.

Бесѣда президента Малаховского була дуже довга, не поминула нікого, а при тїм дуже під-

несла і гарна. Однак ми відчули недостаток одного: що президент города Льва забув зовсім на Русинів, що також причинили ся своїми кровавими лептами до здвигненія огнища для польской штуки, що становлять знатний процент населенія міста, та учащають на представленія польского театру. Коли президент висказав бажанє, щоби Львів став огнищем духового розвою цілого краю, то не повинен був забути, що сей край по половині заселений Русинами, і що провінція, відвідуючи столицю, не минає порогів сьвятині штуки і їй завдячує свої найкращі артистичні вражіня і пориви.

З черги промовив намѣсник гр. Пінїньский, запевнюючи, що як начальник краю буде завсїгди як найщирше підмагати рідну штуку. Будучи сам великим поклонником штуки, остерігав перед шовінізмом, який своєю власною лихоту висше ставить від чужої умілости, але заразом остеріг і перед гоненєм за чужими творами задля їх чужосторонної марки. Тільки широкий сьвітгляд і критицизм може двигнути штуку до сьвітового значія.

Відтак промовив маршалок гр. Бадені, пояснюючи інтенції і бажаня краю що-до нової палати штуки.

Тепер виступив наперед др. Срб, бурмістр міста Праги. Вишній о пів голови від найвисших з між свого окруженія, представитель Чехів говорив донеслим голосом і з такою ораторскою умілостию, що кожний єго висказ став всім зрозумілий. Тож часті оплески переривали єго високо патріотичну і по славянськи відчугу річ. Др. Срб вручив радї міста Львова від міста Праги срібну галузь на згадку памятного торжества заложенія театру і на пригадку, що польский нарід творить лише одну галузь від спільного славянського пня. Вкінці прочитав бесѣдник прислану з Праги адресу, якої знаменне закінченє ми подали вже вчера в новинках.

Після сего п. Аврелій Урбанський відчитав з огнем свій стих на отворенє театру, а по нїм забрав з черги слово директор театру Павликовский і в імені артистичного персоналю найстарший віком п. Воленський. Вкінці іменем будівляних підприємців промовив інженер І. Левинський, вказуючи на те, що краєвий промисл і ремесло перейшли огневу пробу своєго теперішнього стану розвою, здвигнувши власними силами таку величаву і у всѣх подробицях викінчену будівлю.

Хор »Лютні« заінтонував тут написану особно на сю ціль каятату і на сѣм скінчило ся торжество посвяченія театру о год. 1/2! пополудни.

Більша часть присутних гостей удала ся просто до ратуша, де було приготовлене прийнятє на яких коло 500 осіб. З Русинів ми бачили на сѣм торжестві пралата о. Білецкого, ігумена о. Сарницького, пп. Савчака, Барвинського, Охримовича, директора руского театру д-ра Гринецкого і ще декілька осіб.

Вечером відбулось інавгураційне представленє. Вся публіка явила ся в галевих строях. Прольог на отвертє театру, написаний особно на сю ціль Яном Каспровичем, під заголовком »Bań pocy świętojańskieј« дає фантастичний образ відродженія і могутости штуки. Високо поетичний твір на сцені не всюда зрозумілий для публіки. По одноактовій комедії Алекс. гр. Фредри »Odludki і poeta« вийшла на сцену нова двактова опера Желеньского »Янек«. Початок єї дуже оригінальний, бо ото підчас увертури підноситься занавіс і через мглисту заслону бачимо гірську околицю. Два гуралі вносять раненого, викликають з хати дівчину і віддають єї своєго товариша під опіку. Все дїє ся мимічно на тлі музики. Гуралі відходять, куртина западає, а видець майже не може здати собі справи, чи се була ява, чи привид, чи се дійсні люди, чи лише фатаморгана. Після довшої перегрівки куртина підноситься вдруге, ранений Янек вже прийшов до здоровля і акція зачинає ся. Акція? — ні, бо власне лібретто грішить тим, що не має достаточної акції та за те музика Желеньского се правдива скарбниця мелодійности і гармонії.

Представленє, що зачало ся о год. 6 1/2, скінчило ся туй перед 12. год. в ночи.

НОВИНКИ.

— При зміні кварталу просимо Вп. передплатників о відновлені передплати. При сій нагоді просимо також дотичних Вп. передплатників, що мають які-небудь залежності о остаточне їх вирівняне.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Зачате Івана Крестителя; рим.-кат. Аврелії. — В неділю: гр.-кат. Теклі; рим.-кат. Юстина.

— Руский народний театр у Львові. В суботу, 6. с. м. «Сербин», історична драма в 5 діях Тобилича. — В неділю, 7. с. м. «Вихованець», комедія в 3 діях Янчука. — Початок точно о 7. год. вечером. — Денна продаж білетів в тов. «Руска Бесіда», Ринок ч. 10. і в «Народній Торговлі».

В понеділок, дня 8. жовтня виїздить театр до Бродів, де ві второк виставить «Кляте серце», народний образ зі співаними і танцями І. Тобилича.

— 200-літній ювілей Унії. Львівська Архидієцезія обходить с. р. від 12—14. жовтня 200-літній ювілей Унії з такою програмою: В п'ятницю 12. жовтня прибудуть процесії з деканату львівсько-загородського, а від 10—12 год. буде вірменська архієрейська Служба Божа з проповіддю. В суботу прибудуть процесії з деканату городецького, а від 10—12 год. лат. архієрейська Служба Божа з проповіддю. Рівночасно будуть проповіді в п'ятницю і суботу з балкона на дворі. В неділю являть ся процесії львівських церков, а від год. 10—12 руска архієрейська Служба Божа з Апостольським благословенієм. Крім того від п'ятниці починає ся Утрень і читані Служби Божі вже від 5. год. рано, а відтак сповідь вірних, св. Причастіє і проповіді. — Всього обхід заповідає ся дуже величаво, коби лише дописала погода. На се свято мають прибути рускі Владики з Перемишля і Станиславова.

— Тягнене льосів дяківської льотерії відбуде ся дня 17. і 18. жовтня с. р. (в середу і четвер) в день слідуєчий по замкнено вистави о 10. години перед полуднем в великій сали «Народного Дому». Просимо о найенергічнішу розпродаж льосів і безплатне вирівняне всіх залежностей. Гроші просимо присилати до Дирекції Народної Торговлі у Львові. — За Комітет о. Талієвський.

— 3 виборчого руху. Тернопільський дописуватель «Дѣла» подає широке справоздане про віча в Збаражжі і Скалаті, на яких виступав також др. Гладішовський із справозданем з своєї посольської діяльності. Але надармо гляділи б ми в тім нібито справозданю якоїсь поважної і предметової оцінки справ обговорюваних на сих вічах, чого можна би вимагати по органі націонал-демократів. Дописуватель мав лише метою, обсягти д-ра Гладішовського і поглузувати над ним, хоч сей дописуватель не варт, говорячи біблійним висловом, і ременів розв'язати у его сапог. Др. Гладішовський відомий вже не лише в Тернополі, але й в усій околиці як щирий руский патріот, але не як патріот фразесович, що уміє зручно молоти язиком, але свій патріотизм зазначив ділами. Нехай дописуватель «Дѣла» считає, що зробив др. Гладішовський для піддержання і розвитку «Рускої Бурси» тамошної, що дає приют стілько убогим школярам і помагає їм вийти в люди, нехай считає там, що зробив др. Гладішовський для засновання і удержання «Рускої Бесіди» сего осередка духового Поділя, нехай розвідає, скілько трудив ся для розвитку тамошної філії «Народної Торговлі» і т. п., то все те вже запевнює д-ру Гладішовському щіру вдячність всіх справдешних Русинів, яким лежить дійсне добро народу на серці. І супроти того, коли у дописувателя «Дѣла» є троха руского почуття, не повинна би его рука здвинути ся до написання таких глузвань з чоловіка щирого, поважного і на Поділю многозаслуженого. А вжеж колиб др. Гладішовський лише то одво зробив, що причинив ся своєю участію в Слав. Союзі до зреалізованя рускої гімназії в Тернополі, то се уміла би розумна суспільність добре оцінити. Тимчасом показує ся, що навіть нотар-предсідатель віча не змів оцінити сего культурного придбання і звивав бесідника говорити «до предмету» (розумій: обіцувати виборцям грушки на вербі!). Але коли дописуватель «Дѣла» так низько ував, то чей редакція органу націонал-демократів повинна би мати стільки глузду і консеквенції, що нападаючи передвчера москвофілів за непошановане культурно-національних придбань, повинна такі нісенітничі зложити до коша, хіба, що нема вже чим розумнішим заповнити своїх стовпців. Бо хібаж се не нісенітничі і крайне незнане відносія парламентарних, коли причини обструкції приписує ся правіці а спеціально руским послам з Слав. Союзу, коли дописуватель з глузванем замічає, що др. Гладішовський говорив про ветеринарію і т. п. Хібаж і дописуватель і сама редакція не знають, якої ваги є фахове знане, хочби ветеринарії, іменно для члена н. пр. савітарної комісії, де трактують ся справи зарази

свиний, худоби і т. д. які наражують наш нарід на такі шкоди і секатури. Певно, що на вічу подобають ся ліпше високопарні фрази і обіцанки грушок на вербі, але в раді державній і соїмі треба позитивного знаня, щоби успішно там ділати. Чи так народний комітет, котрого відгомоном є «Дѣло», розуміє свої вимаганя ставляні до посольських кандидатів що - до образования?! Коли так, як дописуватель «Дѣла», то гарні се будуть послі-фразесовичі!

— Проф. др. Ол. Колесса просить нас о спростованє, що вість подада оноді в нашій часописи про его кандидатуру в Коломиїщині є зовсім безосновна.

— Імя правди. Сьємо прошені о уміщенє сего спростованя в справі підвод, які приняв на себе в часі маневрів війт з Вишатич, Глиньский.

В соціалістичнім письмі «Narzód» ч. 151. з дня 31. серпня 1900 р. появиля ся вістка, що під впливом і в порозумію з перемиским старостою, радником двору, п. Лянікевичем, віддано підводи для війска Глиньскому, війтови з Вишатич з покривдженем і поминенем господарского товариства. Вість сию повторили сейчас часописи, як «Kurjer Lwowski», «Дѣло», «Галичанин» і т. п.

Тимчасом упрощений ad hoc гоноровий суд, зложеній з бурмістра, д-ра Дворского, д-ра Володимира Козловского і президента, радника двору Славского по переслуханю свідків і перегляді дотичних актів прийшов до пересвідчення, що заміти, піднесені в сій вістці «Narzód», повтореній іншими письмами, вимірені против старости, п. Лянікевича, є неправдиві і що цілу справу перекручують тенденційно. Так виказують акти:

1) що о доставу підвод для ц. к. дивізії оборони кравевої у Львові, яку одержали Ів. Глиньский і Теодор Дмитраш, відділ господарского товариства зовсім не старав ся і що діяльність ц. к. перемиского Староства в тім згляді обмежала ся виключно на виданє опінії в оферті Глиньского і Дмитраша і то на виразне запитанє коменди повисшої дивізії кравевої оборони;

2) дальше виходить з переслуханя свідків, що тільки ц. к. 58. полк піхоти в Перемишлі віддав Ів. Глиньскому і Теодорови Дмитрашови доставу підвод і то без ніякої співучасті, впливу і заштаня ц. к. Староства в Перемишлі;

3) що ц. к. війскові власти в Перемишлі не углядили оферт відділу господарского товариства в Перемислі, правдоподібно длятого, що п. Жигмонт Фішер, котрий займав ся сєю справою в імени відділу, підніс в оферті ціну заплати за підводу до 18 корон денно, що проте оферта Глиньского і інших була низша;

4) що Ів. Глиньский і Теодор Дмитраш в справі підвод зовсім не стикали ся і не порозумівали ся з радником двору, др. Лянікевичем. Зі ствердження повисших фактів виходить, що заміти піднесені в наведеній статті «Narzód», повтореній іншими часописями є неправдиві і безосновні.

Перемишль, дня 26. вересня 1900 р. Др. Алекс. Дворский, в. р. Др. Володимир Козловский, в. р. Кевер Славский, в. р.

Так представляє ся ціла справа в правдивім світлі.

— До відомости п. Старости львівского повіта! Один з молодих учителів зі Львова став ся нії жертвою ошибки(?) в львівскім старостві. Рано о 6. годній прибув до его мешканя поліційний агнт і заявив, що п. Г. урядник зі староства приказав его арештувати і привести до себе. Причиною сего мало бути, що згаданий учитель не ставив ся до війска, чи до асентерунку. Прибувшому, заспаному і перестрашеному, заявив п. Г., що стала ся ошибка! Хто завинив при сїм, чи функцінар староства, чи малодець, котрий на своє оправданє подає нам до відомости, що ставив ся сего року до асентерунку і був увільнений? Може ц. к. Староство зволить роз'яснити нетактовне поведєнє свого функцінаря!

— «Dzwignia» (виходить у Львові) орган католицьких промісловців і торговельників оголосила, що в особій рубриці, яку отворила з остатнім числом, буде поміщати в рускій мові дописи з обсягу кравевого проміслу і торговлі.

— Далека подорож бальоном. З Варшави доносять, що коло Бжестя куявского ував бальон, котрий в несповна двох днях відбув воздушну подорож з Парижа аж до Росії, ніде не задержуючи ся. В бальоні находив ся інженер Де Ляво зовсім здоровий і веселий.

— Нова масничка. На парискій виставі находить ся масничка, яку вправляє в рух пес або віця. Діє ся є в той спосіб: На скісній, рухомій платформі, яка обертає ся на двох валках, стоїть пес. Під его тягаром посуває ся платформа в долину, а пес мусить все дерти ся вперед, щоби удержати ся в середині клітки та не зринути ся о набиті в клітці цвяхи. В той спосіб платформа обертає валок, а з него за помочию трансмісії переносить ся рух на прилад до битя масла. Таку саму роботу може виконувати також віця. Як видно зі сего, то денне і пси не дармують.

— Американська ексцентричність. Ме. Натан Штіфт з Філадельфії опинив ся підчас своєї подорожи в Люцені в Швайцарії, але замість подивляти красу природи, волочив ся він по готелях і торговлях. Всього скупував на пам'ятку, що попало під руки і по кількох днях побуту в місті виїхав залізницею до Італії. По годині подорожи пригадав собі Американець, що забув в якімсь готелі в Люцені свою палицю. Не багато думаючи, потягнув за алярмову ливну і задержав поїзд серед поля. Сейчас прибіг кондуктор, але почув від Американця неможливе жаданє, щоби поїзд вернув до Люцени, бо він забув там палицю. По короткій розправі наложено на Американця грошеву кару в такій висоті, що був би міг купити собі кількасот палиць, і поїхано дальше.

— Найновіша бомба сценічна. Театр Дріде-Лян в Лондоні від давна славний з того, що на его сцені появляють ся виключно лише нові сензаційні штуки. Бачено вже там правдиві бальони, лявіни, гургані на морю, дно морске і т. п. Тепер приготовляє ся нова штука п. з. «Ціна світлиці», в якій при кінці відиграє ся на сцені правдивий карамболь двох кораблів. Сцена представляє часть яхту, пливучого каналом Ля-Манш. Подорожні серед радощів снують ся по яхті. Звільня покриває всео мрака і засловнює краєвид. Властитель корабля, чорний характер в штуді, і подорожні криють ся в каютах. Маринарі звивають ся скоро по яхті. Нараз перетинає мраку величезний парохід і ударє з цілої сили в яхт, котрий перевертає ся і потапає. Парохід поплив дальше, а тимчасом на потопачючій яхті відгриває ся страшна сцена. Всі особи крім двоїх гинуть в філях моря, а властителя яхту заливає вода в его каюті. В сей спосіб автор вимінив кару своему героєви за его проступки.

— 3 ц. к. міністерства залізниць. Іменем угорско-західної залізниці подає ся до відомости, що при XI. льосованю 4% довгу срібних облігів сеї залізниці з емісії 1890, відбутім на дни 1. жовтня 1900 в присутности ц. к. нотаря вильосовано після пляну числа: 190, 255, 549, 1027 і 1240 — разом 5 штук. Номінальну вартість вильосованих облігів довгу буде виплачувати ся почавши від 1. січня 1901 за зворотом оригінальних облігів разом з всіма купонами, платнями по сїм речинци та з тальноном. З днем 1. січня 1901 устають дальші відсотки сих облігів довгу, проте вартість бракуючих купонів з пізнішим речинцем виплати потрутить ся при виплаті вартости облігів.

Телеграми.

Відень, 5. жовтня. Зі всіх сторін монархії надходять вісти про торжественне празнованє імени нашого цісаря богослуженнями і молитвами всіх віроісповідань, на яких явили ся представителі війскових та цивільних властей, шкільна молодіж і численна публіка.

Берно морав., 5. жовтня. «Moravska Orlice» доносить з Відня, що галицький, буковинський і горішно-австрійський соїми стануть скликаними єще в жовтні або з початком падолиста на звичайну, щорічну сесию, а соїми інших країв зберуть ся лише на короткій час перед Різдом для ухваленя бюджетової провізорії і доперва по виборах до ради державної зберуть ся на звичайну сесию.

Рим, 5. вересня. Папа в окруженю кількох кардиналів і 20 єпископів поблагословив вчера в костелі св. Петра 20.000 прощан зі Швайцарії, Іспанії, Аргентини та італійських провінцій.

Льондон, 5. жовтня. Вибрано 248 міністерських кандидатів, 57 ліберальних, 45 націоналістів.

Шангаї, 5. жовтня. Прислано сюди кілька цісарських едиктів, якими здеградовано тих достойників, що скомпромітовали ся в боксерскім руху, а на їх місце іменовано приклонників європейської культури.

Відень, 5. жовтня. Команда австро-угорської ескадри доносить: На підставі ухвали адміралів, союзнй війска забрали три полудневі форти пристани Шангаї-Кван, тамошний дворець і три єусідні форти. При сїм були чинні також жовніри австро-угорської маринарки.

Новий Йорк, 5. жовтня. Генерал Шаф і російський командант повідомили формально кн. Вальдерзе про вицофанє російських війск з Пекіна. Натомість Німеччина і Англія громадають щораз більші сили в Пекіні.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10		з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
6:20		з Чернівців (Іцкан, Галаца), Станиславова		6:30		до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
6:46		з Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк		6:43		" " " " дв. Підзамче	
7:45		з Янова		6:55		до Станиславова, П. двисокого, Потутор	
7:40		з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30		до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
8:00		" " " " на дв. головний		2:55		до Скольного, до Лавочного (1. лп. до 15. вер.)	
8:05		з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:0		до Янова	
8:15		з Сокала, Рави рускої		9:15		до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.	
8:50	1-35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:25		" " " " дв. гол.	
11:45		з Янова		9:42		до Чернівців, Станиславова	
11:55		зі Станиславова (Кересмева, Потутор)		2:55		до Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова	
12:55		з Янова		10:20		до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
1:15		зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		1:25		до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
3:14	2-20	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		2:15		до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
5:17		з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15		до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
2:35		" " " " на дв. голов.		3:26		до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
5:40		з Кракова		3:30		до Ращева, Хирова, Любачова	
5:45		з Чернівців, Іцкан					
1:45		з Сокала, Белзця і Любачова					
6:00							
Ніч				Ніч			
7:24		з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		6:10		до Станиславова	
8:28		з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:13		до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.	
8:50		з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		12:40		з Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
9:23		з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50		до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
8:40		з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10		до Тернополя дворець головний	
2:31		з Чернівців, Букарешту, Гусятин, Потутор		7:33		" " " " дворець Підзамче	
12:20		з Лавочного (Пешту) Хирова		7:25		до Сокала і Рави рускої	
10:15		з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:48		до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
10:12		" " " " на дв. голов.		9:12		до Янова від 1. мая до 15. вересня	
10:30		зі Стрия зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		10:40		до Чернівців і Іцкан	
12:05		з Підволочиск на дворець Підзамче		10:50		до Кракова, Відня, Варшави	
3:12		" " " " на дворець головний		11:00		до Підволочиск, Бродів дв. голов.	
3:35				11:25		" " " " дв. Підз.	
				4:15		до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
				4:45		до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.	

ЗМІТКА: Гога Ніч числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні коронові
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи товариства кредитового земского
- 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 5 % облігації Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі денним.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЪ”

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звяряди, збіже в зерні і соломі, сіно в етогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносьть:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	" "	
" спеціальна	1.684	" 80 "	
Фонд основний	72.000	" "	
" емеритальний	18.166	" 60 "	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899 року вносьли виплачені шкоди 1.669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каси оццадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористивіші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізві 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ”

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім «Просьвіти».)

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першім місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Свьященник, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

Уділ членський вносьть 50 кор., списове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

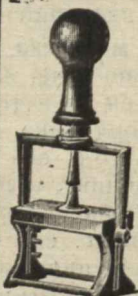
Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Миколая). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лаке-рованя, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберті. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білзани.

Цінники даром і франко.

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ в найкористивіших комбінаціях.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адм.

ГІПОТЕЧНОГО.

БАНКУ

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

виплачує без порученя провізій або коптів

цінні папери

вильсовані

КУПОНИ

Всілякі